

Informationscentralen för Bottniska viken

Provtagning

För att få analyser betalda av Informationscentralen för Bottniska viken måste ett godkännande fås av Informationscentralen innan prover skickas till respektive laboratorium för analys!

Prov bör skickas med expressepaket måndag till onsdag om det ska hinna analyseras innan helgen.

Sänd alltid med en utförlig följesedel där du anger ditt namn och var du kan nås, datum och tid för provtagning, positionsangivelse för provtagningen samt en beskrivning av händelsen (t.ex. när det gäller algblooming så ska man ange omfattning och färg). Du kan med fördel använda ICBV:s rapportblankett som följesedel.

Ange att provresultat även skall skickas till:

Informationscentralen för Bottniska viken
Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 Umeå

Nedan följer en sammanfattning om hur provtagning bör gå till och vem man ska skicka provet till.

Alger

Flaskor för provtagning av alger kan beställas från Informationscentralen. Förvara Lugols lösning kallt och mörkt. Då håller den länge (ca 5 år).

- 1) Samla vatten en bit ut från blomningen, där algerna inte är allt för koncentrerade, i en dunk och häll över till två stycken 100 ml glasflaskor (det kan räcka med en flaska också, då med tillsatts av Lugol).
- 2) Tillsätt omedelbart 400 µl Lugols lösning (konserveringsmedel) till en av flaskorna. Ingenting ska tillsättas till den andra flaskan, utan där ska algerna vara levande.
- 3) Ta gärna ett foto på algbloomingen
- 4) Förvara proverna kallt och mörkt till det skickas iväg.
- 5) Skicka provet omgående inklusive följebrev till Umeå Marina Forskningscentrum. Provet ska vara väl inpackerat, gärna i medföljande pappror samt tidningar för att fylla ut kartongen och suga upp ev. läckage. Lägg följebrevet i en plastpåse i fall det skulle läcka ut något.

Skicka provet till:

Umeå Marina Forskningscentrum
Norrbyn 557
905 71 Hörnefors

Sälar

- 1) Kontakta miljögiftsgruppen vid Naturhistoriska Riksmuseet när det gäller döda, skadade eller sälar som fastnat i fiskeredskap. Dom ger dig närmare instruktioner om sälen skall skickas in och i såna fall hur.
- 2) Fotografera sälen

Miljögiftsgruppen på NRM

Kontaktpersoner:

Britt-Marie Bäcklin 08 - 519 54 259 eller Sara Persson 08 – 519 55 144.

Fiskar

Analys och porto bekostas, *efter samråd*, av Informationscentralen för Bottniska viken.

OBS! Se till att det finns någon som kan ta emot provet så att det inte ligger på posten och ruttnar. **Kontakta därför alltid SVA innan du skickar in material för undersökning!**
Telefon: 018-67 40 00

OBS! Skicka *aldrig* djur i slutet av veckan (torsdag-fredag) om det inte skickas med express. Prov bör skickas med ilpaket måndag till onsdag om det ska hinna analyseras innan helgen. Kontrollera alltid med transportören att de kan hålla transporttiden. Begär utkörning av paket till SVA:s gatuadress för att undvika fördröjningar.

1a) *Insändning av levande fisk:* Lägg fisken i rena plastpåsar innehållande 30% vatten (kylt) och fisk samt 70% syrgas (ej utandningsluft).

1b) *Insändning av nydöd, kyld fisk:* Fisken placeras i rena plastpåsar som tillsluts ordentligt, så att de inte läcker vätska.

1c) *Insändning av fryst material (förgiftningar, bakterie-och virusprovtagning):* Frys in fisken snarast i plastpåsar avsedda för infrysning (styckeförpackad).

1d) *Insändning av formalinfixerat material (för histopatologisk undersökning):* Tag ut och fixera buköppnad fisk (mindre än 10 gram), hel kroppsfixering av liten fisk eller skär ut organ/organbit (max bredd 0,5 cm) och placera i tättslutande behållare med 4 % formaldehydlösning. Mängden fixeringslösning bör vara minst 10 gånger provets volym.

1e) *Insändning av spritfixerat material (för parasitundersökning):* Parasiten eller mjukvävnad innehållande parasiten placeras i tättslutande behållare med 70 procent sprit (etanol).

2) Förpacka provet så att läckage under transporten inte uppstår (absorberande material)

3) Lägg påsen i en frigolitlåda eller annan kyllåda tillsammans med kylklampar (lägg ej kylklamparna direkt mot fisken).

4) Ifylld följesedel/remiss skickas med paketet i en separat plastficka.

5) Skicka omedelbart (fisken ska vara SVA tillhanda inom 12-18 timmar)

Ytterligare information och remisser för insändning av fisk kan hämtas på SVA:s hemsida via nedanstående länk.

<http://sva.se/analyser-och-produkter/provtagningsinstruktioner>

Fisken eller fiskarna skickar du antingen med flygfrakt, järnväg express eller expresspost till:

Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Obduktion – sektion för fisk
Travvägen 12A
756 51 UPPSALA

Fåglar

- 1) Fågeln ska vara döende och avlivas eller nyss avliden.
- 2) Om det finns misstanke om fågelinfluensa eller annan till människan överförbar sjukdom, ska veterinär ta prover på fåglarna och skicka in dem för undersökning på SVA. Om bedömningen är att det rör sig om något annat kan kommunerna eller ornitologer se till att prover skickas till SVA. Proverna tas då utifrån de vanliga hygienrutiner som t ex behandskade händer.
- 3) Kyl ner djuret. Plocka gärna bort fjädrar från buken för då saktas nedbrytningsprocessen ner!
- 4) Slå in varje djurkropp i absorberande material, till exempel tidningspapper.
- 5) Lägg gärna varje inslagen djurkropp med kylklamp i en separat plastpåse.
- 6) Lägg de förpackade djurkropparna i en kraftig plastpåse och vik toppen på plastpåsen dubbelt innan den försluts med buntband.
- 7) Placera paketet tillsammans med absorberande material i ytterligare en kraftig plastpåse och förslut med buntband.
- 8) Lägg påsen i kartongen. Vid behov, fyll ut kartongen med tidningspapper eller liknande.
- 9) Följebrev (remiss) med uppgifter om djuret samt insändarens namn, adress och telefonnummer dagtid, stoppas i plastpåse och läggs överst.
- 10) Förslut kartongen med kraftig tejp (förpackningstejp).
- 11) Paketen, som får väga högst 20 kg, ska lämnas in på Postens Företagscenter och skickas som DPD Företagspaket.

Fågeln/fåglarna skickar du till:

Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA)
Viltavdelningen
Obduktionssalen, vilt
Travvägen 12 A
756 51 Uppsala